

OLIVERA BORDA

Olea europaea

CARACTERÍSTIQUES

Olea europaea, anomenat olivera, és un arbre xicotet amb fulla perenne i la seua altura màxima és fins als 15m d'altura, encara que normalment solen ser de 3-4m ja que els cultiven aixina. La seua escorça és fina i de color gris o platejat, i sobre el tronc és curt i poc recte, ample en la base i amb buits a l'interior del tronc. Les seues branques sovint acaben en punta esmolada, perquè cresquen les oliveres. Té fulles oposades, de 2 a 8cm de llarg, també són fulles punxegudes. Una cosa cridanera de l'olivera borda és la seua flor, són flors hermafrodites, tenen 4 pètals de color blanc. D'aquestes flors ixen les olives i les flors ixen a la primavera.

DISTRIBUCIÓ I CLIMA

Aquesta planta és típica en zones amb clima mediterrani i alguns punts del litoral atlàntic del sud-oest d'Europa. És una espècie que representa molt als paisatges de la península Ibèrica com un element típic de l'ecosistema mediterrani. On més es representa en la península Ibèrica és a la vall del Guadalquivir i en les muntanyes de Huelva i Cádiz. Són sensibles al fred, però resisteixen fins a -10°C , encara que les baixes temperatures són nocives en les èpoques de floració.

USOS D'AQUESTA PLANTA

Aquesta planta dona un fruit anomenat oliva, L'oliva és un fruit amb un os gran a l'interior d'ella, l'oliva ser de color verd, però al madurar canvien de color negre. L'oliva té un ús culinari, aquesta es consumeix crua o també pot estar en un menjar cuinat. A més d'això produeixen l'oli d'oliva. Però això no es tot, també prevé malalties cardiovasculars com el colesterol, pel seu contingut en àcids grassos insaturats i el seu contingut en fibra.

PETORRET

Erica multiflora

CARACTERÍSTIQUES

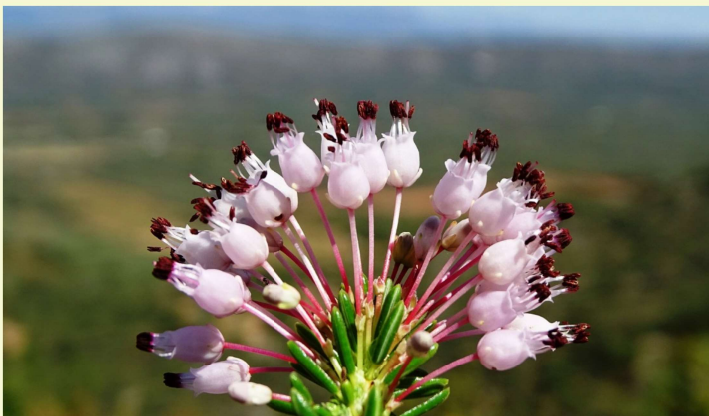
Planta arbustiva d'atractives flors campanulades que pertany a la família Ericaceae. Coneguda com a bruc, bruc d'hivern, bruguera, cepeyo, pedorrera o petorra és una planta nativa de la conca mediterrània central i occidental.

És un arbust molt ramificat de creixement erecte i escorça llenyosa de color marró fosc que aconsegueix fins a 2,5 m d'altura. Posseeix petites fulles linears, suculentes i de color verd brillant, així com abundants flors campanuladas de tons rosacis. La floració ocorre des de l'estiu fins a l'hivern i és de fulla perenne.

DISTRIBUICIÓ I CLIMA

S'aconsegueix a Europa, Nord d'Àfrica i a Amèrica, creix en terrenys estèrils i àcid com les torbes i landas, pot viure en matolls amb sòls acidòfils, no calcaris i amb sol, es pot trobar també en boscos clars, viu en llocs de fins a 2600 metres si es presenta en bosc indica que els seus sòls són pobres.

USOS COMUNS

En el seu entorn natural, aquest arbust tan espès constitueix un recer ideal per a animals de grandària petita. Serveixen per a decorar. Amb el nèctar de les seves flors també s'elabora una mel la qualitat de la qual és equiparable a la de romaní.

ROMER

Rosmarinus officinalis

CARACTERÍSTIQUES

El romaní és una de les plantes mediterrànies més conegudes per la tradició dels seus usos culinaris i medicinals. Les fulles són lineals, dures i amb l'anvers blanquinós perquè està cobert per pilositat. Les flors blaves amb dos llavis ben marcats són molt característiques. Pot florir tot l'any, però a la natura sol tenir una floració de tardor i una altre al principi de la primavera. Basta ensumar-la per reconèixer-la, les fulles tenen una semblança a *Cistus clusii*, però ni la flor, ni el color de les fulles, ni sobretot els seus olors tenen res a veure.

DISTRIBUCIÓ I CLIMA

El seu cultiu es fa extensiu pe tota l'àrea mediterrània. També ha estat cultivat en llocs com les Açores, Illes Canàries, Madeira, Bulgària i Ucraïna. Es cria en tot tipus de sol, preferiblement en secs i arenosos i permeables, adaptant-se mot bé a terres pobres. Creix en zones litorals i de muntanya baixa (tossals i colls), des de la costa fins 1500 m. A més altura, té menor rendiment en la producció d'oli essencial.

USOS COMUNS

Espècie de la regió mediterrània i del Caucas, que ha sigut cultivada des de èpoques antigues en tot el món com a planta ornamental. Hi ha més d'un centenar de cultius, alguns d'ells d'orige híbrid com la *Salvia jordanii*.

És una planta de fàcil cultiu, no necessita de gran quantitat d'aigua i requereix un baix tractament amb químics i abonament; creix en diferents tipus de terra el que fa que siga rentable la seua producció.

MARGALLÓ

Chamaerops humilis

CARACTERÍSTIQUES

Palmera d'entre 3 a 4 m d'altura ramificada des de la base o a vegades amb tronc únic. Les fulles, d'uns 50 a 80 cm de diàmetre, son palmades, molt dividides, de color verd blavos, dures i acabades en àpex bifurcats. Els pecíols estan recorreguts en tota la seua longitud per espines rectes d'uns 2 o 3cm de llarg, de color groc.

És una espècie dioica (exemplars masculins i femenins separats).

Les inflorescències, d'entre 15 a 20cm de llarg, naixen al final dels troncs, entre les fulles. Produeix xicotetes fruits carnosos, redons, de color verd immadurs tortant-se vermellorsos a negrosos en madurar. Floreixen a la primavera i el fruits maduren al llarg de la tardor.

DISTRIBUCIÓ I CLIMA

Planta iberonorteafricana molt present en gran part del territori andalús.

Creix en qualsevol mena de sòl, però li van molt bé els terrenys fèrtils i substrats universals combinats amb una mica d'arena. Requereix d'una ubicació on puga rebre els raigs directes del sol.

USOS COMUNS

La planta té valor ornamental i s'empra en jardineria per la seua resistència i rusticitat. Es cultiva en hivernacles per a l'exportació. Els seus fruits serveixen també d'aliment a moltes espècies autòctones. És aprofitada com a refugi per la cria per moltes espècies animals. Les fibres de les fulles s'utilitzen per a elaborar estores, graneres i cordes, també com a farciment de tapisseries.

JARA BLANCA

Cistus Albidus

CARACTERÍSTIQUES

El *Cistus Albidus*, és una espècie fanerògama, i pertany a la família Cistaceae, és un arbust d'entre 0,50 i 1'00 m d'alçada, no mol ramós. Les fulles tenen 5-10 cm de longitud i són oposades amb tres nervis molt marcats i de color blanquinós. Les seves flors tenen 5 cm de diàmetre de color rosat i són solitàries o en grups de tres o quatre a la terminació de les branques.

DISTRIBUCIÓ I CLIMA

És nativa de la conca del Mediterrani, sobretot a la Península Ibèrica, on creix en terrenys rics en calç, amb clima càlid i sec.

USOS COMUNS

La Jara blanca s'utilitza per tractar el pànic, l'estrès, la por o la por excessiva i l'ansietat; i per promoure la calma i la relaxació, per ajudar a eliminar les toxines al cos.

Propietats anti-envelliment de la planta s'estenen al seu efecte sobre la pell, els mateixos polifenols que milloren el nostre cos, pell radiant i saludable i impulsa el rejuveniment cel·lular.

S'utilitza internament en el tractament de refredat, la diarrea i com a emmenagog.

Te de jara blanca té una forta acció anti-envelliment.

Una tassa de te jara desintoxica el cos i elimina els metalls pesats tòxics que provenen del fum de la cigarreta, els empastaments dentals i la contaminació ambiental i també impedeix el sagnat quan s'aplica a la pell.

PREBELLA

THYMUS PIPIRELLA

Característiques

La pebrella creix en entorns eminentment mediterranis, i ho fa de manera espontània. D'aquí ve que siga característica la seua gran rusticitat, desenvolupant-se en entorns rocosos, sense pluviometries i amb grans canvis de temperatura entre l'estiu (sec i calorós) i l'hivern (fred i amb escasses precipitacions).

És considerada com una planta arbustiva, de creixement rèptil i forma circular, que no sol superar els 30 cm d'altura.

Distribució geogràfica i clima

Adaptada al clima mediterrani, és una espècie molt rústica que suporta un rang gran de temperatures. Tolera des de temperatures gèlides (encara que amb mal en els brots joves) fins a estius calorosos amb més de 35 °C. No obstant això, la temperatura ideal de creixement està per damunt dels 10 °C fins a 25 °C.

Usos comuns

Encara que totes les espècies de timó són molt rústiques, si la cultivem en jardí o tests podem facilitar el seu desenvolupament a la primavera amb l'aportació de fertilitzants. Podem triar abonaments líquids (els mesclem amb l'aigua de reg a una dosi d'1 a 2 ml/L d'aigua) o bé abonaments sòlids granulats que apliquem 2 vegades per any.

COSCOLL

Quercus coccifera

CARACTERÍSTIQUES

Es una especie d'arbust de fulla perenne i verda tot l'any i de no més de 2 m d'altura, encara que a vegades pot arribar fins a 4 o 6 m. Té fulles senzilles, alternes, membranoses que cauen ràpidament. Les flors masculines són molt xicotetes i poc aparents. Les femenines naixen en la mateixa planta, solitàries o agrupades per dues o tres. El fruit és una bellota, d'una sola llavor, separable en dues meitats (cotilèdons) longitudinalment.

DISTRIBUCIÓ i CLIMA

Forma part important dels matorrals alts als que moltes vegades da nom (maquis, coscojar, carrascal...) En ocasions està en un habitat que substitueix als encinars i robledals quemats, talats o degradats. Es troba a la regió del mediterrani.

USOS COMUNS

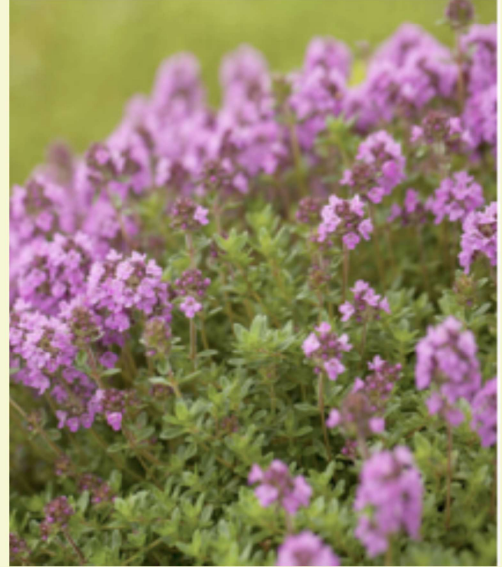
Els fruits poden ser consumits crus, en begudes, en menjars salats i també poden ser utilitzades per elaborar pastissos, cremes, galetes, conserves, entre altres. També s'utilitza per alimentar al bestiar i, a vegades, al porcs. També posseeix diversos usos medicinals i serveix de refugi a conills, perdius, llebres, etc.

TIMÓ

Thymus vulgaris

CARACTERÍSTIQUES

Amb el nom comú de timó, la *Thymus vulgaris* (nom científic) és una planta llenyosa, molt ramificada i de xicoteta altura. Té els fulls cendrosos, esbossares, replegades en el marge cap a la cara inferior. Presenta flors bilabiades, de color blanc o rosat, que es reuneixen en glomèruls densos, apareixent sobretot en la primavera. Al contacte amb els seus fulls, desprèn una olor agradable i dolça.

DISTRIBUCIÓ I CLIMA

El timó principal és una espècie típicament mediterrània, amb àrea limitada a les costes mediterrànies i corresponent a l'àrea de creixement de l'oliva. De fet, es troba en la conca del Mediterrani occidental, des de Ligúria.

USOS COMUNS

Per les seues propietats antiespasmòdica, expectorant i antisèptica, el timó està especialment indicat en el tractament de certes afeccions de les vies respiratòries altes, particularment les que cursen amb tos irritativa, laringitis, bronquitis, asma, emfisema i grip.

L'ABRÒTAN FEMELLA

Santolina chamaecyparissus

Característiques

L'abròtan femella és una mena de subarbust o planta herbàcia, pertanyent a la família de les Asteràcies. També és conegut com a cipresella, herba cuc, boix, guarda-roba, camamillera, ontina de caps, te d'Aragó, camamilla de Maó o camamilla Maó.

Distribució geogràfica i clima

La presència a Itàlia no és espontània sinó esporàdica i es deriva del cultiu com a ornamental, oficial i per les seves propietats medicinals. El seu hàbitat està representat pels indrets àrids i pedregosos, des de la plana fins als 1000 metres.

Usos comuns

S'utilitza per evitar les polilles posant-lo dins dels calaixos de la roba, és rica en olis aromàtics i pot servir com a vermífug. Té propietats estomacals i s'usa com antibiòtic i desinfectant.

LLENTISCLE

Pistacea lentiscus

CARACTERÍSTIQUES

Es presenta com una mata espessa i baixa, molt ramificada, encara que a vegades pot aconseguir el port d'un arbre. És tracta d'un arbust dioic, plantes mascle i femella independents, sempre és verda d'1 a 5 m. d'altura amb una forta olor de resina, és un arbust molt característic del paisatge mediterrani sec, associat a l'alzina i a l'arboç. Es presenta com una mata espessa i baixa, molt ramificada, encara que a vegades pot aconseguir el port d'un arbre

DISTRIBUCIÓ I CLIMA

Té l'àrea de distribució limitada a la costa mediterrània. Resisteix malament les fortes gelades i es desenvolupa sobre tota classe de sols, podent créixer bé en zones calcàries i fins i tot salines. També habita en boscos clars, zones adesades, alzinars, serrals, i vessants. Creix des del nivell de la mar fins als 600 metres.

USOS COMUNS

En l'època clàssica i a la Grècia actual s'empra com a xiclet; del seu làtex s'elabora una goma aromàtica anomenada *almáciga o *mástique. També s'utilitza per a aromatitzar licors i alimentar els ocells. En zones turístiques mediterrànies juntament amb margallons i algunes plantes exòtiques, és triada per a repoblar jardins i ressorts, a causa de la seua fortalesa i atractiu aspecte.